

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/124/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117225273
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8117225273.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. predsedníčky senátu a sudcov JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Jany Burešovej v spore žalobcu: Poštová banka, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o. so sídlom Martinčekova 13, 801 01 Bratislava, IČO: 50 361 368, proti žalovanému S. P., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XXX, XXX XX H., o zaplatenie 9.870,46 eura s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresnému súdu Prešov č.k. 10Csp/268/2017-55 zo dňa 17.5.2018 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok v zamietavom výroku a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 7.842,50 eura s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 7.842,50 eura od 1.11.2017 do zaplatenia a to všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške 30,- eur splatných vždy k 20-temu dňu príslušného kalendárneho mesiaca k rukám žalobcu počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku, a to pod hrozbou straty výhody splátok. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Vyslovil, že žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 58,9 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení poukázal na dôvody žaloby, stanovisko strán sporu, výsledky vykonaného dokazovania, obsah pripojených listinných dôkazov, ktoré špecifikoval, citoval ust. § 52 ods. 1-4, § 54 ods. 1, 2, § 53 ods. 9, § 40 ods. 1, § 44 ods. 1, 2, § 565 Občianskeho zákonníka, ďalej ust. § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), § 9 ods. 1, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len zákona č.129/2010 Z. z.) a uviedol, že právny vzťah medzi stranami sporu vznikol dňa 21.11.2013 na základe uzatvorenej zmluvy o úvere, ktorá bola uzatvorená ako formulárová s tým, že najprv bol daný formulár podpísaný žalovaným dňa 9.11.2013, ktorý však vyplnil len žiadosť o poskytnutie úveru v bode 2, ktorá obsahovala len údaj o výške úveru 10.000,- eur a dobu splácania 10 rokov. Veriteľ - žalobca podpísal zmluvu neskôr dňa 21.11.2013 s vyplnením časti 3 - samotnej zmluvy, kde okrem výšky úveru a doby splácania úveru v 120 splátkach (čo zodpovedá 10 rokom splácania) sú uvedené aj ďalšie údaje, a to výška mesačnej splátky 200,24 eura, celková výška nákladov 12.467,21 eura, dátum konečnej splatnosti 25.11.2023, dátum prvej splátky 25.12.2013, úroková sadzba 18,9 % p.a., ročná percentuálna miera nákladov (ďalej len RPMN) 21,32 % a priemerná hodnota RPMN 13,88 %. Súdu z jeho činnosti je známe, že pri takýchto zmluvách sa dlžník už písomne k týmto ďalším údajom úveru nevyjadroval. Ďalej súd poukázal na čl. 5 bodu 5.5a obchodných podmienok týkajúci sa dojednania zmluvnej podmienky, a to oprávnenia veriteľa vyhlásiť úver za predčasne splatný v prípade omeškania s platením čo i len jednej splátky. Listom zo dňa 24.2.2015 žalobca upozornil žalovaného na omeškanie s platením splátok úveru a na možnosť vyhlásiť úver za predčasne splatný v súlade s ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Následne listom zo dňa 12.3.2015 žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru k 12.3.2015. Podľa aktuálneho stavu úveru žalovaný poukázal žalobcovi

celkom úhrady vo výške 2.157,50 eura, pričom na istinu bola započítaná iba suma 129,54 eura. Súd prvej inštancie posúdil právny vzťah ako vzťah spotrebiteľský v zmysle citovaných ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Uviedol, že vykonaným dokazovaním považoval za preukázané, že návrh na uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere dal najprv žalovaný dňa 9.11.2013 žalobcovi, pričom žalobca ako veriteľ reagoval tým, že dňa 21.11.2013 doplnil ďalšie údaje úverovej zmluvy, a to výšku mesačnej splátky, termín konečnej splatnosti, úrokovú sadzbu, RPMN, priemernú hodnotu RPMN a celkové náklady spotrebiteľa. S poukazom na ust. § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka bolo potrebné jeho úkon považovať za nový návrh na uzavretie zmluvy. Aby vznikla platná písomná zmluva, muselo by dôjsť k písomnej akceptácii tohto návrhu zo strany žalovaného s náležitosťami, ktoré boli uvedené pri jeho právnom úkone. V tejto písomnej akceptácii zo strany dlžníka nedošlo, a preto je potrebné dospieť k záveru o chýbajúcich obligatórnych náležitostiach zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 2 písm. f), i), j), k) a y) zákona č. 129/2010 Z. z. . V písomnej zmluve konsenzom s účastníkom došlo len o výške úveru a dobe splácania úveru. S poukazom na ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. súd preto uzavrel, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Navyše uviedol, že v zmluve nesporne chýbajú aj predpoklady použité na výpočet RPMN, ktoré majú byť uvedené priamo v zmluve. Tento údaj v iných dokladoch súd by akceptoval len v prípade, ak by dlžník na túto skutočnosť bol upozornený priamo v zmluve odkazom na príslušnú listinu. V zmluve však žiadny takýto odkaz nie je. Súd navyše nezistil, že by táto náležitosť bola uvedená v obchodných podmienkach a žalobca nepreukázal žiadny doklad, ktorý by to potvrdzoval, a teda v tom smere neunesol dôkazné bremeno. Vo vzťahu k nedostatku náležitostí zmluvy, a to RPMN a celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súd prvej inštancie uviedol, že súčet výšky úveru a celkovej výšky nákladov predstavuje 22.467,21 eura, čo je odlišná suma aká vznikne jednoduchým vynásobením počtu splátok a ich výšky $120 \times 200,24 \text{ eura} = 24.028,80 \text{ eura}$. Vo vzťahu k absencii náležitostí vyplývajúcich z ust. § 9 ods. 2 písm. f), i), k), y) zákona č. 129/2010 Z. z., súd prvej inštancie uviedol, že tento nedostatok má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Žalovaný doposiaľ zo sumy poskytnutého úveru 10.000,- eur zaplatil 2.157,50 eura, a preto súd prvej inštancie uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť 7.842,50 eura, v ktorej časti považoval žalobu za dôvodnú. S poukazom na ust. § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, súd prvej inštancie spolu s istinou priznal aj úroky z omeškania vo výške 5,25 % od 1.11.2017 v súlade s uplatnenou žalobou. S poukazom na ust. § 232 ods. 3, 4 Civilného sporového poriadku súd prvej inštancie povolil žalovanému splácať dlžnú sumu v mesačných splátkach 30,- eur vzhľadom na jeho zlú sociálnu situáciu v záujme predídania ohrozenia živobytia žalovaného. Žalovaný prejavil snahu dlh splácať. Z vyjadrenia žalovaného vyplýva, že má príjem z dohody o vykonaní práce, ktorý vo februári 2018 predstavoval 47,83 eura, v marci 2013 52,61 eura, v apríli 2018 50,23 eura. Má 3 maloleté deti, jeho družka je na materskej dovolenke s príjmom 250,- eur.

O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle ust. § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku tak, že stanovením pomeru úspechu a neúspechu strán v spore priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 58,9 % s tým, že o výške náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. V zákonom stanovenej lehote podala proti rozsudku odvolanie právna zástupkyňa žalobcu. Namietala zamietavý výrok z dôvodu, že v konaní neboli splnené procesné podmienky, súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva do takej miery, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Poukázala na to, že súd prvej inštancie nevyzval žalobcu na vyjadrenie sa k otázke určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti, a preto nepostupoval podľa § 129 Civilného sporového poriadku, ďalej ho nevyzval ani, aby sa vyjadril k predbežnému právnomu posúdeniu veci o vyhlásení bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy o úvere, čo viedlo k zamietnutiu žaloby ako celku, ako aj nevytýčil termín predbežného prejednanja sporu a z tohto dôvodu namietala porušenie ust. § 157 a § 168 Civilného sporového poriadku. Poukázala na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci sp.zn. C-42/15 z 9.11.2016, týkajúce sa výkladu čl. 1, čl. 3 písm. m), čl. 10 ods. 1, 2, čl. 22 ods. 1 a čl. 23 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS. Uviedla, že samotné číselné neuvedenie celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, nemožno sankcionovať bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou zmluvy o úvere, nakoľko celková čiastka úveru je zo zmluvy jednoznačne identifikovateľná banálnym matematickým súčtom výšky poskytnutého úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským

úverom, ktoré zmluva obsahuje. Navyše žalovaný bol na túto skutočnosť upozornený priamo v zmluve pred dojednanými podmienkami úveru. Pokiaľ sa týka predpokladov pre výpočet RPMN uviedla, že ani v tejto otázke so záverom súdu nesúhlasí. Podľa jej názoru, všetky údaje, ktoré boli potrebné pre výpočet RPMN boli v zmluve obsiahnuté. V tejto časti považovala napadnuté rozhodnutie, jeho odôvodnenie za nepreskúmateľné, lebo súd prvej inštancie neuviedol, ktoré údaje chýbajú. Taktiež nesúhlasila so záverom súdu o nesprávnej výške nákladov a výške RPMN. Poukázala na výpočet RPMN s tým, že v predmetnom výpočte je splátka v poradí 120. len vo výške 14,21 eura. Vo vzťahu k dojednanému poisteniu v rámci zmluvy o úvere uviedla, že sa jednalo o dobrovoľné poistenie vo forme doplnkovej služby, pričom do celkových nákladov sa s poukazom na ust. § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. nezapočítavajú poplatky za nepovinné poistenie k úveru, tzn., že ak na získanie úveru nebolo poistenie povinné, poplatok za poistenie nemá byť započítaný do celkových nákladov spojených s úverom. Započítava sa poistenie len vtedy, ak bolo povinné na získanie úveru, resp. na získanie za ponúknutých podmienok. Celkové náklady úveru boli vo výške 22.467,21 eura a nie vo výške 22.440,- eur, ako nesprávne ustálil súd. Ďalej poukázala na nepreskúmateľnosť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, na judikatúru všeobecných súdov k tejto otázke, ako aj judikatúru Ústavného súdu SR s tým, že náležité odôvodnenie je súčasťou práva na spravodlivý proces. Navrhla zrušiť napadnutý rozsudok v zamietavom výroku a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alebo žalobe v celom rozsahu vyhovieť a priznať žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

3. Žalovaný sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 v znení neskorších predpisov, ďalej len CSP) vzhľadom na včas podané odvolanie osobou oprávnenou (§ 359 v spojení s § 362 ods. 1 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy. Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Oboznámením sa s obsahom spisu, jeho odôvodnením, ako aj právnym posúdením uplatneného nároku a následne uplatnenými odvolacími námietkami vo vzťahu k zamietavému výroku odvolací súd dospel k záveru, že uplatnená námietka týkajúca sa porušenia práva na spravodlivý proces, súčasťou ktorého je aj náležité odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je dôvodná. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia v bodoch 27 a 28 vo vzťahu k predpokladom použitým na výpočet RPMN neuviedol, aké predpoklady pre výpočet výšky RPMN chýbajú. Vo vzťahu k tejto náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcej z ust. § 9 ods. 2 písm. j) považoval odvolací súd uplatnenú námietku nepreskúmateľnosti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia v tejto časti za dôvodnú. Právo na náležité odôvodnenie rozhodnutia je súčasťou práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná. Uvedené právo je implikované v zmysle judikatúry ústavného súdu aj v čl. 46 ods. 1 ústavy. Neuvedenie konkrétnych predpokladov pre výpočet RPMN, ktoré podľa názoru súdu prvej inštancie nie sú v zmluve uvedené, bolo povinnosťou súdu konkretizovať. Posúdenie tejto náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere bod 27, 28 nemožno považovať za preskúmateľný.

5. Za nedôvodné považoval odvolací súd uplatnené námietky týkajúce sa nesprávneho procesného postupu v súvislosti s aplikáciou ust. § 129, § 157, § 168 CSP. Z obsahu spisu, a to zápisnice o pojednávaní, ktoré súd prvej inštancie nariadil na 17.5.2018 (č.l. 53-54 spisu) nepochybne vyplýva, že právna zástupkyňa žalobcu bola na nariadený termín riadne predvolaná. Svoju neúčast' ospravedlnila písomne vyjadrením k výzve zo dňa 10.5.2018 doručené súdu prvej inštancie, z ktorého podania nepochybne vyplýva, že právna zástupkyňa žalobcu sa okrem vyjadrenia k veci a vysvetlenia dojednaných zmluvných podmienok, najmä náležitostí zmlúv v bode VII. vyjadrenia písomne ospravedlnila neúčast' žalobcu, ako aj jeho právneho zástupcu na nariadenom pojednávaní s tým, že

súhlasila, aby sa konalo v ich neprítomnosti a vo veci sa rozhodlo na základe predložených listinných dôkazov (č.l. 47-48 spisu). Z tohto dôvodu preto súd prvej inštancie správne postupoval, ak pojednával v neprítomnosti strany sporu, ktorá sa na nariadený termín pojednávania písomne ospravedlnila po predchádzajúcom riadnom predvolaní. Takýto postup je v súlade s ust. § 180 CSP. Uvedeným postupom preto nedošlo k porušeniu práva strany na spravodlivý proces. Uplatnenú námietku odvolací súd nepovažoval za dôvodnú.

6. Pokiaľ právna zástupkyňa žalobcu v odvolaní poukázala na dojednané poistenie, jeho zahrnutie do výšky splátok, k tomu odvolací súd uvádza, že otázka poplatku za poistenie nebola predmetom posúdenia súdom prvej inštancie, a preto odvolací súd ju vecne nepreskúmaval. Vo vzťahu k ďalším chýbajúcim náležitostiam zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na ktoré súd prvej inštancie poukázal v bode 29 len poukázaním na ust. § 9 ods. 2 písm. f), i), j), k), y) zákona č. 129/2010 Z.z., pre ktoré považoval poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov, odvolací súd v tejto časti zamietavého výroku považoval napadnutý výrok za nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov. Súd prvej inštancie pri pochybnostiach o tom, či vznikol právny vzťah medzi stranami sporu alebo nie, náležite neuviedol, ktorý návrh zmluvy posudzoval, ak poukázal na to, že návrh na uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere predložil žalovaný dňa 9.11.2013 žalobcovi, na ktorý žalobca ako veriteľ reagoval dňa 21.11.2013 doplnením ďalších údajov úverovej zmluvy o výšku mesačnej splátky, termín konečnej splatnosti, úrokovú sadzbu, RPMN, priemernú hodnotu RPMN a celkové náklady spotrebiteľa. Následne nevysvetlil, z ktorého návrhu na uzavretie zmluvy vychádzal, resp. na základe ktorého návrhu zmluvy považoval, že právny vzťah medzi stranami sporu vznikol. V tejto časti považoval preto odvolací súd odôvodnenie napadnutého rozhodnutia za nepreskúmateľné a uplatnené námietky týkajúce sa nesprávnych skutkových zistení vrátane nesprávneho právneho posúdenia za opodstatnené.

Z týchto dôvodov odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok v zamietavom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP). V dôvodoch zrušenia napadnutého zamietavého výroku bolo nedostatočné odôvodnenie tejto časti uplatneného nároku, ako aj jeho nepreskúmateľnosť, čo malo za následok porušenie práva strany sporu na spravodlivý proces.

7. V ďalšom konaní je úlohou súdu prvej inštancie vo veci opätovne sa zaoberať dôvodnosťou uplatneného nároku týkajúceho sa zamietavej časti, a to podľa navrhovaného petitu (č.l. 3 spisu) a priznaného plnenia žalobcovi vyhovujúcim výrokom napadnutým rozhodnutím (č.l. 55 spisu). Písomné vyhotovenie rozhodnutia je potrebné vyhotoviť v súlade s náležitosťami vyplývajúcimi z ust. § 220 ods. 2 CSP.

Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

8. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v novom rozhodnutí vo veci v zmysle ust. § 396 ods. 1, 3 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu strany v spore vyplývajúcou z ust. § 255 CSP.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.